

17. Sierpnia
r. 1822.

WANDA

Nr: 7.

TYGODNIK POLSKI.

POEZJA.

W Wilnie z Drukarni Józefa Zawadzkiego wyszedł świeżo pierwszy Tom Poezji Adama Mickiewicza, zaledwie kilka Exemplarzy dzieła tego, pokazało się w Warszawie. Miłośnicy literatury narodowej pragną je czytać i czytają z radością. Oryginalność, prostota, piękna i jędrna budowa wiersza, wyobraźnia żywa, ognista i śmiałość myśli niezwyčajnym sposobem wyrażonych jest główną cechą tego płodu młodego i bardzo wiele obiecującego poety. Ten pierwszy tom zajmuje powiększej części poezje z podań i powieści ludu, najwięcej z powieści ludu litewskiego, i dla tego za pewne prowincjonalizm litewski, niekiedy w tych rymach przebija.

W przemowie do dzieła jest krótki rzut oka na różnicę, zalety i główne cechy odznaczające poezję klasyczną od romantycznej.

Przejęty pięknością, a nadewszystko oryginalnością,

nalnością Poezji Adama Mickiewicza, chcę zapoznać z niemi czytelników Wandy którzy jeszcze nie mieli sposobności nabycia i czytania dzieła jego którego ma być trzy tomy. W tym więc celu umyśliłem dać z niego następujące wyjątki.

PANI TWARDOWSKA.

BALLADA:

Jedzą, piją, lulki palą,
 Tańce, hulanka, swawola,
 Ledwie karczmy nie rozwałą,
 Cha cha, chi chi, hejże, hola!

Twardowski siadł w końcu stoła,
 Podparł się w boki jak basza;
 Hulaj dusza! hulaj! woła,
 Smiesz, tumani, przestrasza.

Żołnierzowi, co grał zucha,
 Wszystkich łaje i potrąca;
 Swistnął szablą koło ucha,
 Już z żołnierza, masz zająca.

Na Patronu z trybunału
 Co milczkiem wypróżniał rondel,
 Zadzwoił kieską pomału,
 Z patrona robi się kondel.

Szewcu w nos wyciął trzy szcutki,
 Do łba przyniósł trzy rureczki,
 Cmoknął, cmok, i gdańskiej wódki,
 Wytoczył ze łba pół beczki.

W tym gdy wódkę pił z kielicha,
 Kielich zaświstał, zazgrzytał,
 Patrzy na dno, co u licha?
 Po coś tu łumie zawitał.

Djablik to był w wódce na dnie,
 Istny niemiec, sztuczka kusa,
 Skłonił się gościom układnie
 Zdjął kapelusz i dał susa.

Z kielicha aż na podłogę
 Pada, rośnie na dwa łokcie,
 Nos jak haczyk, kurzą nogę,
 I krogulcze ma paznokcie.

„A Twardowski? witam bracie.“
 To mówiąc bieży obcesem...
 Cóż to? Czyliż mię nieznacie?
 Jestem Mefistofešem.

Wszak ze mnąs na łysej górze,
 Robił o duszę zapisy;
 Cyrograf na byczej skórze
 Podpisałś ty i bisy.

Miały słuchać twego rymu;
 Ty, jak dwa lata przebiegą,
 Miałeś pojechać do Rzymu,
 By cię tam porwać jak swego.

Już i siedem lat uciekło,
 Cyrograf na dal nie służy;
 Ty czarami dręcząc piekło,
 Ani myślisz o podróży.

Ale zemsta choć leniwa,
 Nagnała cię w nasze sieci;
 Ta karczma Rzym się nazywa
 Kładę areszt na waszeci.“

Twardowski ku drzwiom się kwapił.
 Na takie dictum acerbum,
 Djabeł za kontusz ułapił,
 A gdzież jest nobile verbum?

Cóż tu począć, kusa rada,
 Przyjdzie już nadłożyć głowę
 Twardowski na koncept wpada,
 I zadaje trudność nową.

„Patrz w kontrakt Mefistofilu,
 Tam warunki takie stoją;
 Po latach tylu a tylu,
 Gdy przyjdiesz brać duszę moją,

Będę miał prawo trzy razy,
 Zaprząc cię do roboty,
 A ty najtwardsze rozkazy,
 Musisz spełnić co do joty.

Patrz! Oto jest karczmy godło,
 Koń malowany na płótnie,
 Ja chcę mu wskoczyć na siodło,
 A koń niech z kopyta utnie.

Skręć mi przytem biczyk z piasku,
 Żebym miał czem konia chłostać,
 I wymuruj gmach w tym lasku,
 Bym miał gdzie na popas zostać.

Gmach będzie z ziarenek orzecha,
 Wysoki pod szczyt krępaku,
 Zbród żydowskich ma być strzecha,
 Pobita nasieniem z maku.

Patrz! Oto na miarę świeczek,
 Cał gruby, długi trzy cale,
 W każde z makowych ziareczek,
 Wbij mi takie trzy bretnale.

Mefistofel duchem skoczy,
 Konia czyści, karmi, poi,
 Potem bicz z piasku utoczy,
 I już w gotowości stoi.

Twardowski dosiadł biegusa,
 Probuje podskoków, zwrotów,
 Stępa, galopuje, klusa,
 Patrzy, aż i gmach już gotów.

„No! wygrałeś Panie Bisie,
 Lecz druga rzecz nieskończona,
 Trzeba skapać się w tej misie,
 A to jest woda święcona.“

Djabek kurczy się i krztusi,
 Zimny pot na niego bije,
 Lecz Pan każe, sługa musi,
 Skapał się biedak po szyję.

Wyleciał potem jak z procy,
 Otrząsł się, dbrum, parsknął raźnie,
 Teraz jużes w naszej mocy,
 Najgorętszą odbył łaźnię.

Jeszcze jedno, będzie kwita,
 Zaraz pęknie moc czartowska,
 Patrzaj! oto jest kobicia,
 Moja żoneczka Twardowska.

Ja na rok u Belbebuba,
 Przyjmę za ciebie mieszkanie,
 Niech przez ten rok moja luba,
 Z tobą jak z mężem zostanie.

Przysiąż jej miłość, szacunek,
 I posłuszeństwo bez granic,
 Złamiesz choć jeden warunek;
 Już cała ugoda za nic.

Djabeł do niego pót ucha,
 Pót oka zwrócił do samki,
 Niby patrzy, niby słucha,
 Tymczasem już blisko klamki.

Gdy mu Twardowski dokucza,
 Od drzwi, od okien odpycha,
 Czmychnąwszy dziurką od klucza,
 Dotąd jak czmycha, tak czmycha.

D u d a r z

R O M A N S.

(MYŚL z PIEŚNI GMINNEJ.)

Jakiż to dziadek jak gołąb siwy,
 Z siwą aż do pasa brodą,
 Dwaj go chłopczyki pod rękę wiodą,
 Wiodą mimo naszej niwy.

Starzec na lirze brzęka i nuci,
 Chłopczy dmą w dudeczki z piórek,
 Zawołam starca niech się nawróci;
 I przyjdzie pod ten pagórek.

Zawróć się starcze tu na igrzysko,
 Tu się po siewbie weselim,
 Co nam dał Pan Bóg tym się podzielim,
 I do wsi na noc ztąd blisko.

Posłuchał, przyszedł, skłonił się nisko,
 I usiadł sobie pod miedzą,
 Przy nim po bokach chłopczyki siedzą,
 Patrząc na wiejskie igrzysko.

Tu brzmia piszczałki, biją bębenki,
 Płoną stosy suchek drewek;
 Piją staruszki, skaczą panienki
 Obchodząc święto dosiewek.

Milczą piszczałki, głuchną bębenki,
 Porzuca ogień gromadka;
 Biegą staruszki, biegą panienki,
 Biegą do Dudarza dziadka.

Witaj Dudarzu! witamy radzi,
 W wesołej przychodzisz dobie,
 Pewnie z daleka Pan Bóg prowadzi,
 Pogrzej się i spoczniej sobie.

Wiodą gdzie ogień, gdzie stół z murawy,
 Sadzą Dudarza w pośrodku,
 Może pozwolisz na troche strawy,
 Albo na szklaneczkę miodku.

Widzim i lirę, widzim piszczałki,
 Zagraj co nam samotrzeci,
 Napelnim za to tłomok, kobiałki
 I będziem wdzięczni waszeci.

No! Stójcież cicho! rzekł do gromadki
 Cicho! powtarza, w dłoń klaska
 Jeżeli chcecie zagram wam dziatki!
 A cóż wam zagrać? — Co łaska.

Wziął w ręce lirę i szklankę sporą,
 Miodem pierś starą zagrzewa,
 Mrugnął na chłopców, ci dudki biorą
 Brząknął, nastroił i śpiewa.

„Idę ja Niemnem, jak Niemen długi,
 Od wioseczki do wioseczki,
 Z borku do borku, z smugów na smugi,
 Śpiewając moje piosneczki.

Wszyscy się zbiegli, wszyscy słuchali,
 Ale nikt mię nie rozumie,
 Ia łzy ocieram, westchnienia tłumię
 I idę dalej i dalej.

Kto mię zrozumie, ten się użali,
 I w białe uderzy dłonie,
 Uroni łezkę, i ja uronię,
 Ale już niepójdę dalej. “

A w tem grać przestał; nim znowu zacznie,
 Przelotem spojrział po błoniu,
 Lecz w jedną stronę spogląda bacznie,
 Kto tam siedzi na ustroniu?

Stała pasterka i plotła wieniec,
 To uplecie, to rozplecie;
 A obok przy niej stoi młodzieniec,
 I splecione przyjął kwiecie.

Spokojność duszy z jej widać czoła,
 Ku ziemi spuszczone oko,
 Nie była smutna, ani wesoła
 Tylko coś myśli głęboko.

Jak puszką chwieje trawka zielona,
 Choć wiatr przestanie oddychać,
 Tak się na piersiach chwieje zastona,
 Chociaż westchnienia niesłychać.

W tem z piersi listek z zółtki odepnie,
 Listek nieznanego drzewa;
 Spojrzy nań, rzuci, i z cicha szepnie,
 Jak by się na listek gniewa.

Odwraca głowę, odeszła nieco,
 Podniosła w niebo zrenice,
 Nagle na oczach łyzy się zaświeca;
 I róż wystąpił na lice.

A dudacz miłośny, brząka powoli,
 A wzrok utopił w pasterce,
 Utopił w licu, lecz wzrok sokoli,
 Zdał się przedzierać aż w serce.

Znowu wziął lirę i spory dzbanek,
 Miodem pierś starą zagrzewa,
 Skinął na chłopców, ci do multanek,
 Brząknął, nastroił i spiewa:

„Komu ślubny splatasz wieniec?

Z róż, lilji i tymianka?

Ah jak szczęśliwy młodzieniec,

Komu ślubny splatasz wieuiec.

Pewnie dla twego kochanka?

Wydają łyzy i rumieniec,

Komu ślubny splatasz wieniec,

Z róż lilji i tymianka.

Jednemu oddajesz wieniec,

Z róż, lilji i tymianka,

Kocha cię drugi młodzieniec,

Ty jednemu oddasz wieniec,

Zostawże łyzy i rumieniee,
 Dla nieszczęsnego kochanka,
 Gdy szczęśliwy bierze wieniec
 Z róż, lilji i tymianka. (1)

Na to szmer powstał, różne pogłoski,
 Pomiędzy ciżbą przytomną,
 Tę piosnkę spiewał ktoś z naszej wioski,
 Lecz kto i kiedy niepomią.

Starzee ucisza, podnosi rękę,
 Słuchajcie dzieci — zawoła —
 Powiem od kogo mam tę piosenkę,
 Może on był z tego siola.

Kiedym wędrując przez kraje cudze,
 Królewiec zwiedził przechodem,
 W tenczas przy płynął z Litwy na strudze;
 Pasterz jakiś z tych stron rodem.

Smutny był bardzo, ale przyczyny
 Smutku niemówił nikomu.
 Odbił się potem od swej drożyny,
 I niepowrócił do domu.

(1) Te tryolety wyjęte są z poezji Tomasza Zana.

Często widziałem, czy świecą zorza,
 Czyli Xiężyc w pełnym blasku,
 Jak on po błeniach, albo u morza,
 Po nad brzeżnym błądził piasku.

Pośród skał, nieraz podobny skale,
 Na deszczu, wietrze i chłodzie,
 Odludny dumał, wiatrom swe żale;
 A łyzy powierzając wodzie.

Szedłem ku niemu, spozierał smutnie,
 Ale odemnie niestronił;
 Jam nic niemówiąc nastroił lutnię,
 Zaśpiewał, w strony zadzwonił.

Łzy mu się rzucą, lecz skinął czołem,
 Że się to granie podoba,
 Scisnął za rękę, i ja go ścisnąłem;
 I zapłakaliśmy oba.

Poznaliśmy się lepiej na wzajem,
 I byliśmy przyjaciela.
 On zawsze milczał swoim zwyczajem;
 I ja mówiłem nie wiele.

Potem gdy troską strawiony długą;
 Już niemógł rady dać sobie;
 Ja towarzyszem, ja byłem sługą
 Jam go pilnował w chorobie.

Nędzny w mych oczach gasnął powoli;
 Raz mię przywołał do łoża.
 Czuję; rzekł, bliski koniec niedoli
 Niech się spełni wola Boża. „

Zgrzeszyłem tylko że moje lata,
 Tak się nadaremnie starły;
 Ale bez żalu schodzę ze świata,
 Dawnom już na nim umarły.

Kiedy mię skał tych dziki zakątek,
 Ukrył przed gminu obliczem,
 Odtąd już dla mnie świat ten był niczem
 Żyłem na świecie pamiętek.

Ty coś mi wierny został do grobu,
 Kończył, ściskając za ręce,
 Nagrodzić tobie niemam sposobu;
 Wszakże to, co mam, poświęcę.

Znasz piosnkę, którą po tyle razy,
 Spiewał płacząc nad mym losem;
 Pomnisz zapewne wszystkie wyrazy,
 I wiesz jakim śpiewać głosem.

Mam jeszcze z białych włosów zawiązkę
 I zeschnięty cyprysu li tek,
 Naucz się piosnki, weź tę gałązkę,
 To mój na ziemi skarb wszystek.

Idź może znajdziesz na brzegach Niemna,
 Tę, której już nie obaczę
 Może jej piosnka będzie przyjemna;
 Może nad listkiem zapłacze.

Nagrodzi starca, do domu przymie,
 Powiedz... w tem oko ściemniało,
 A w ustach Panny Najświętszej imię;
 W pół wymówione zostało.

Silił się jeszcze, i w samym skone,
 Napróżno coś wyrzec żądał.
 Wskazał ku sercu i ku tej stronie,
 Na którą żyjąc poglądał. “

Tu Przerwał Dudarz i szukał okien,
 Dostając listek z papierka
 Lecz już nie była między natłokiem,
 Ta, której szukał, pasterka.

Zdaleka tylko poznał sukienkę,
 Bo w chustce skryła twarz boską,
 Jakiś młodzieniec wiódł ją pod rękę,
 Już ich niewidać za wioską.

Przybiegła zgraja gdzie starzec siedział,
 Co to jest wszyscy pytają,
 On nic nie wiedział, może i wiedział
 Ale niemówił przed zgrają.

Sposziera zdala,
 I klami błyska,
 Język wywala,
 Ogonem błyska,
 I lwa dokoła obiega,
 Topiąc wzrok jaszczurczy,
 Wyje i burczy,
 Burcząc na stronie przylega.

Król skinął znowu;
 Znowu podwój otwarty,
 I z jednego zachowu
 Dwa wyskakują lamparty.
 Łakoma boju, para zajadła
 Już tygrysa opadła,
 Już się tygrys z niemi drapie,
 Już obudwu trzyma w łapie;
 W tem lew podniósł łeb do góry,
 Zagrzmiął — i znowa cisze,
 A dzicz z krwawemi pazury.
 Obiega, ... za mordem dysze
 Dysząc na stronie przylega.

Wtym leci rękawiczka z krucganków pałacu,
 Z rączek nadobnej Marty,
 Pada między tygrysa, i między lamparty
 Na środek placu.

Marta z uśmiechem rzecze do Emroda,
 „Kto mię tak kocha, jak po tysiąc razy
 Czułemi przysiągł wyrazy,
 Niechaj mi teraz rękawiczkę poda.“

Emrod przeskoczył zapory,
 Idzie pomiędzy potwory,
 Śmiało rękawiczkę bierze,
 Dziwią się panie, dziwią się rycerze,
 A on w zwyciężkiej chwale
 Wstępuje na krużganki,
 Tam od radosnej witany kochanki,
 Rycerz jej w oczy rękawiczkę rzucił.
 „Pani! tych dzięków nie trzeba mi wcale,
 To rzekł, i poszedł, i więcej nie wrócił.“

R E N E G A T

R o m a n s

Przez Hrabiego d'Arincourt.

(Ciąg dalszy.)

W pośrodku gór Maur młody wkrótce odzyskał zmysły. Widząc konającego przyjaciela, napełnił powietrze okrzykiem rozpaczny. Węglarz przybył mu na pomoc, a litując się nad jego cierpieniem,

ofiarował mu chatę swoją; zaniósł do niej Agobara; a ich starania wróciły mu życie.

Xiążę jest nadzwyczajnie osłabiony. Znaczny upływ krwi odjął mu wszelkie siły. Alaor o to tylko się lęka żeby mu niewrocily dawne wspomnienia i wściekłość dawna. Przed żałującym Xięciem, zaprzecza że go cisnął o skałę; cały swój przypadek przypisuje własnej niezręczności, i wręście przekonywa swego przyjaciela; chcąc potem zniszczyć okropne wrażenie jakie w umyśle Kłodmira zostawiło opowiadanie górala, podaje w wątpliwość te sceny które opowiadał mu wędrowiec. Stara się wszelkimi sposobami dowodzić, iż musiał mieć fałszywą wiadomość; udaje mu się wlać pociechę i nadzieję w serce przyjaciela.

Ale ognista wyobraźnia Agobara jątrząca obawą i niepewnością niedozwala mu używać spoczywas. Zagniony do bezczynnego życia, gdy już radbył znajdować się wśród wojska swego czuje męki nieskończone. Umysł jego coraz bardziej się natęża, a rozpalenie wyleczeniu przeszkadza. Do uspokojenia zmysłów jego Alaor, jeden tylko środek widzi; chce sam iść na równiny Angustury, przekonać się o duchu wojska, i zbuntować przeciw Atymowi zastępy Agobarowi wierne.

Udziela zamiarów swoich Xięciu. Oba zgadzają się nato, iż Agobar pozostanie pod strzechą wę-

glarza, iż Alaor tej jeszcze nocy uda się do obozu Syracenów, iż przebrany wejdzie do namiotu wojowników których poświęcenie się jest jemu znane, i że nazajutrz opowie przyjacielowi skutki swego poselstwa.

Przed zmierzchem wyszedł młody Muzułman. Staraniom węglarza poruczył towarzysza a sam leci na pole Augustury.

Przewracając się na swoim postaniu jakby na rozpalonych węglach, Xiążę mocną gorączką trawiony daremnie snu przyzywa. Przyszedł na koniec; ale marzenia okropniejsze od bezsenności dręczą go we śnie; porzuciły go na chwile rzeczywiste męczarnie, by go zostawić na pastwę mękom urojonym. Nagle obudza go jakiś straszny łoskot. Cóż to za widok stanął mu przed oczyma.

Przy rozpalonem ognisku dwaj żołnierze Muzułmańscy szukają na chwilę schronienia. Przejęci wilgotném powietrzem nocnem, rozgrzewają przy ogniu członki skosniałe. Drżący węglarz usługuje im z paspiechem. Chropowaty głos tych wojowników, i nieustanne ich groźby podwajają przestrach jego. Rozbójnicy z armji niewiernych co noc potajemnie oddalają się od wojska swego, dla radowania pobliskich wsi, i mieszkań odludnych. Na stole węglarza złożyli łupieztwa swoje; pieniądze, kosztowne sprzęty i żywność wszelkiego ro-

dzaju. Odrzucają sztylety i pałasze a niezważając na zakaz Proroka piją do woli wino i mocne napoje w które się należycie opatrzyli.

Rozbójnicy niespostrzegli Renegata. Lampa za ledwie słabe światło rzuca na łożo na którym spoczywał. Zgłodniali, rzucili się chciwie na potrawy przygotowane. Wkrótce nasycili się i uraczyli winem, a barbarzyńską radość wyjawiają dziwnym i niezgodnym śpiewem. Ukończyli ucztę. — „Przyjacielu! — rzekł jeden do drugiego. — Czy wiesz o tem że Agobar niezginął jak nam wprzód mówiono. Podły Renegat uciekł. Kto go wyda żywcem w ręce szlachetnego i wspaniałomyślnego Atyma, otrzyma tysiąc cekinów nagrody. — Wiedziałem o tem — odpowiada drugi: O gdybym ja był tym szczęśliwym człowiekiem!“

„Co za potwora ten Agobar! — mówi dalej pierwszy. — Zdradził ojczyznę, porzucił sztandary swoje, ogniem i mieczem niszczył swój kraj, a nadto wyrzekł się własnego Boga. Niedość na tem, zdradzał jeszcze naszego Kalifę; miał tajemne porozumienia Xźniczka Cewennów której zwycięstwom dopomagał, i układał się z naszymi nieprzyjaciółmi. Chciał sobie zapewnić tron Francji, aby zaś zyskać przebaczenie od swych rodaków miał rycerzy Proroka, oddać na rzeź Chrześcijanom!“ — „Co za bezczelny! — odpowiada Muzułman dru-

gi. — Ale też dziwię się Kalifowi, że mógł podtemu wygnańcy Francuzkiemu powierzyć dowództwo wojsk swoich? Mógłże myśleć że zdrajca własnych rodaków, dotrzymałby wiary cudzoziemcom? Mógłże pochlebiać sobie, że znajdują się jeszcze jakie enoty w sercu Renegata. I czemu było męstwo Agobara? Natchnieniem wściekłości. Czemu był gienjusz jego tak wszędzie wielbiony z Czynnością niezmordowaną, bezprzykładnem zuchwalstwem i barbarzyństwem dzikiem. Udanie, oto była cała jego sztuka. Posłużyły mu okoliczności, a wodzowie jego byli wielkimi ludźmi. Co do mnie, widzę w nim tylko podłego Renegata, zbiega, zdrajcę. . . .“

Westchnienie głośne przerwało ich rozmowę. Jeden z nich porywa lampę a biegnąc ku łożu widzi Agobara, którego cierpienie zmysłów pozbawiło. Kto to? pyta się Maur — przelętkiego gospodarza. „To jest ubogi wyrobnik — odpowiada węglarz — Rozbójnicy napadli na niego, pokaleczyli, i zaledwie się tu dostał, aby skończyć nędzne swoje życie.“

Nic na to nieodpowiadając dziki żołnierz, zdiera łachmany którymi zasłoniony był Agobar, i pyta się pogrzebowym głosem: Nędzny Chrześcijaninie: Któż ty jesteś?

Agobar z obłąkanem wejrzeniem siada na ło-

zu. Na twarzy jego obok bladej śmiertelnej widać wyraz wściekłości. Już jest prawie konającym, ale muskuły natężone, nagie ramiona, i cała męzka postać wystawia obraz groźnego zapasnika. Cień od lampy pada na część jego osobą; oświetloną jest tylko twarz blada i czoło gniewne, a ręka krwią zbroczona wznosi się dla odepchnięcia nieprzyjaciela. Cofa się rozbójnik przerażony...

„Nie—zawola—nie, to nie jest prosty wyrobnik!

Potem wracając do niego pyta się raz jeszcze: Kto ty jesteś? — „Kto ja jestem? — odpowie Xiążę obłąkany. Wiesz o tem dobrze. Wymieniłeś moje nazwisko.... jestem.... Agobar.... Renegat.“

Muzułman wydaje okrzyk podziwienia i trwogi; poznaje dawnego wodza. Rywal Atyma, wygnaniec Kalify, jest w jego ręku i bez obrony. Spełnione są najgorętsze jego życzenia. Ale o potęgę imienia sławnego! przewagę wielkiego człowieka! Pierwszem poruszeniem barbarzyńcy jest oznaka uszanowania, jest hołd mimowolny. Szanuje ofiarę losu, a pomięszany i drżący, dziwi się że śmie stać przed tym do którego tylko na klęczkach się zbliżał.

„Porwijmy go — rzecze drugi Muzułman — a będziemy mieć nagrody dziesięć tysięcy cekinów.“

Te słowa obudziły nikiemne łakomstwo przełkniętego żołnierza. Podli rzucają się na swoją zdobycz. Daremnie Agobar walczy z niemi, mimo jego konwulsyjnych usiłowań, wiążą mu ręce i nogi. Stary węglarz chciał go bronić, ale błysnął sztylet niewiernych; z resztą sam był przekonany, iż nienależało Francuzowi ani Chrześcijaninowi bronić wodza Muzułmanów zdrajcę i Renegata.

Rozbójnicy którym zmysły obłąkało wino, chcą natychmiast Agobara zanieść do obozu. Nie zważając na ciężar który będą musieli dźwigać, niezważając na daleką drogę do Augustury, czem prędzej z gałęzi robią nosze do których ofiarę swoją przywiązują. Poczem wyszedłszy z chatki węglarza, zchodzą z góry, idą jeszcze dalej, w ciemnej nocy błądzą i znuzeni dostają się nad brzeg strumienia Fontanias.

Niemogąc iść dalej porzucają niepodobny zamiar zanieśienia we dwóch Renegata aż do obozu Atyma. Jeden miał na sobie trąbkę. Za jej pomocą dowiedzieć się może czy w okolicy nie stojąki oddział Muzułmanów. Jeżeli będzie jeszcze bardzo daleki, przynajmniej odgłos trąbki usłyszysz i podobnym odgłosem im odpowie.

Żołnierz zatrąbił. Nadzieja jego płonna nie była. Na umówiony znak, odpowiedziała odgłos trąbki wojennej. Ten odgłos rozległ się po skałach, i doszedł do uszu Ezyldy, właśnie wtedy gdy za starcem z czarnej skały zbliżała się do Fontanias.

„Zostań tu — rzuć jeden z żołnierzy; czuwaj nad Renegatem. Ja biegnę po posiłki, i za parę godzin będę tu z naszymi.“

To rzekłszy bieży w stronę z której dźwięk usłyszał. Towarzysz jego stracił go wkrótce z oczu Agobar nie daje znaku życia. Czas upływa. Trudy i pijaństwo obciążęły powiekę żołnierza, zasnął snem twardym. Ale świeżość nocy wróciła Renegatowi przytomność. Ogień gorączki gasnie stopniami. Jakie okropne położenie... Niewie czy żyje. O podziwienie nowe... niedaleko słyszy arfy brzmienie i głos Gondaira; poznaje śpiew Barda.

Drżyj, wkrótce żarłoczne ptastwo,
Którego staniesz się pastwą
Połknie ciało Renegata.

Jak okropne przebudzenie. Wydaje smutne jęki,
(Dalszy ciąg nastąpi.)